

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

МАЛЕЦЬ О.О., МАЛЕЦЬ Н.Б. Становлення української орієнтації та української національної свідомості серед закарпатських українців кінця ХІХ-початку ХХ ст.....	468
МИКУЛАНИНЕЦЬ Л.М. Трансляція цивілізаційного досвіду в сучасній мистецтвознавчій біографії.....	470
МОВЧАН К.М. Бібліотека університету – центр освіти і культури.....	472
ОЛІЙНИК В. В. До проблеми викладання філософії в умовах реалізації дистанційного навчання у закладах вищої освіти України.....	473
РОЗМАН І.І., МАКСЮТОВА О.В. Істинне бачення ідеалів: життя Ернеста Хемінгуея очима війни ХХІ століття.....	475
САБОВ А.Р., МОВЧАН К.М. Роль книги у розвитку дітей дошкільного віку....	476
САВКО Т. П. Залучення дітей з особливими освітніми потребами в освітній процес початкової школи в гірській місцевості.....	478
СМОЧКО Н.М. Тематичні села як соціальні тренди розвитку територіальних систем	480
ТОВКАНЕЦЬ Г.В., ДОБОНІ А. А. Особливості та умови морального виховання дітей молодшого шкільного віку в сучасних умовах.....	482
РОЗМАН І.І., БОГДАН Д.М. Підготовка майбутніх педагогів до професійної діяльності в умовах реформування освіти.....	483
ВАРГА Л.І., СИДУН В.В. Перспективи застосування індивідуальних мобільних пристроїв як засобів інтенсифікації навчального процесу у студентів нефілологічних спеціальностей при вивченні іноземної мови	485
ГАРМАШ О. М. Принципи професійно-орієнтованого навчання іноземних мов майбутніх учителів немовних спеціальностей.....	487
ДЯДЧЕНКО О. Формування культурно-країнознавчої компетенції школярів на уроках англійської мови.....	489
РУСИН Н.М., ГУЛАН М.І. Педагогічні можливості гри в організації освітнього процесу закладу дошкільної освіти.....	491
РУСИН Н.М., ПАРЕНКО Д. Предметно-просторне середовище як умова формування здорового образу життя дітей старшого дошкільного віку.....	493

мережі; збереження культурної спадщини; забезпечення вільного та безкоштовного доступу до них через мережу Інтернет.

Бібліотека – інституція, яка приречена на вічне обслуговування, буде існувати до тих пір, поки до неї масово звертатимуться користувачі за знаннями, інформацією, духовними цінностями. Однак виклики XXI століття змушують бібліотеки трансформуватись в інформаційні центри які орієнтуються на запити та потреби своїх користувачів, системою, що постійно розвивається, змінюється згідно запиту своїх користувачів.

Отже, інновації в системі освіти, обумовлені підвищенням ролі знань та інформатизацією суспільства, визначають нову стратегію розвитку вузівських бібліотек. Зміна значення бібліотеки у структурі вищого навчального закладу перетворює її із допоміжної у рівноцінну з іншими складову, діяльність якої чинить істотний вплив на всі напрямки діяльності вищого навчального закладу. У цих умовах зростає значення бібліотеки в освітньому процесі, задоволенні інформаційних потреб здобувачів, професорсько-викладацького складу та співробітників вузу. Місія бібліотеки, як потужного інформаційного, освітнього і культурного центру, спонукає до створення умов використання інформаційних джерел на базі новітніх інформаційних технологій.

Література

1. Юрій Іванович Горбань Бібліотека університету як культурно-мистецький центр. URL: <http://lib.knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/Biblioteka-kult-prostir-ta-innov-postup.pdf>
2. Бібліотека сьогодні. URL: <https://msu.edu.ua/library/biblioteka-sohodni/>
3. Зражевська Н.І. Масова комунікація і культура: лекції. Черкаси, 2006. С. 4

УДК 37.018.43:[378.091.3:1: 378.4/.6(477)(043.2)

ОЛІЙНИК В. В.
Мукачівський державний університет

ДО ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Філософія – це формотворча основа світогляду, що дає людині загальну орієнтацію у світі, допомагає їй знайти своє місце у ньому. Для цього вона допомагає кожній людині створити у своїй свідомості загальну картину світу і показати місце людини у космосі та місце кожної окремої науки в системі людського знання загалом; по-друге, повинна розглянути загальну структуру суспільства і особистості, тобто... дати їх принципову схему...; і по-третє, філософія повинна проаналізувати загальні закономірності відношення людини до світу” [4].

Відзначимо, що теоретиками сучасних практик викладання філософії, заснованих на розвитку критичного мислення, є зарубіжні автори, серед яких: О. Бреніфе [5], У. Джемс, Д. Дьюї [2], Д. Клустер, Д. Колб, К. Меридіт, Р. Пауль, Р. Пол, Ж. Піаже, Д. Стіл, Ч. Темпл, Д. Халперн, П. Фрейре [6] та ін. В українській літературі проблемі розвитку критичного мислення у педагогіці присвячували свої роботи Н. Адаменко[1], Т. Кошманова [3], С. Мірошник, О.

Онищук [4], В. Попков, С. Терно, О. Тягло, Є. Смотрицький та ін. Слід наголосити, що поняття «критичне мислення» складне та багатогранне, про що і свідчить широке коло досліджень.

Підкреслимо, що за законом Хілгарда, якість запам'ятовування матеріалу залежить від способу відтворення матеріалу: те, що людина обговорює з іншими, вона запам'ятовує на 70 %, а те, що переживає сама чи реалізує в процесі активної діяльності, – на 90 %). Варто активно використовувати заохочення студента шляхом створення посильних труднощів. Зазначимо, що одним з найголовніших інструментів подачі матеріалу онлайн є використання інтерактивних методик під час проведення занять. Тому найоптимальнішими шляхами впровадження вищеназваних методик у викладанні філософії є їх реалізація у формі онлайн семінарів, які покликані не тільки підвищити ефективність викладання філософії, а й докорінно змінити методологічні стереотипи викладачів.

Найзагальнішими видами інтерактивних методик є такі: синектика (спільна пошукова метафорична діяльність з використанням домислів, хибних ідей, гіпотез, інтуїтивних рішень, персональних аналогій); дискусії (у формах конференцій, круглих столів, дебатів, судових засідань тощо); ситуаційні вправи; кейс-метод (розповідь з життя людини, у якій міститься проблема); проекти (інформаційні, дослідницькі, практичні, ігрові [1]).

Зазначимо, що кінцевою метою викладання філософії можна вважати всебічне формування особистості, адже головна мета вищої школи скерована на формування суспільства, перед нею стоїть соціальне замовлення. Тому студенти мають не лише засвоїти матеріал, а й виробити власні переконання в істинності певних висновків, які повинні стати елементами їхнього духовного світу.

Література

1. Адаменко Н. Світові практики методики викладання філософії: історія та сучасний стан / Н. Адаменко // Вісник Інституту розвитку дитини. Сер. : Філософія, педагогіка, психологія. – 2013. – Вип. 28. – С. 5–11.
2. Дьюї Д. Психологія і педагогіка мислення / Д. Дьюї. – М.: Досконалість, 1997. – 208 с.
3. Кошманова Т. С. Проблеми сучасної філософії освіти в Україні в контексті ідей конструктивізму // Педагогічна освіта в Україні і Польщі: реалії та перспективи: Збірник наукових праць / За ред. Д. Грецюка і Р. Кухи. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, «Тріада плюс», 2008. – 348 с.
4. Онищук О. До проблеми ефективності викладання філософії / Оксана Онищук // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2009. – № 636: Філософські науки. – С. 139–141.
5. Практична філософія Оскара Бреніфе [Електронний ресурс] // Журнал сучасної філософії «Сократ». – Режим доступу: <http://sokrat-online.ru/page/prakticheskaja-filosofija-oskara-brenife/>.
6. Фрейре Пауло. Педагогіка свободи: етика, демократія і громадянська мужність / Пауло Фрейре – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 124 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>